

עת"א 55269/02/16 - חיימה סוקולובסקי נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 55269-02-16 סוקולובסקי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	חיימה סוקולובסקי
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר המופנית נגד ההחלטה שלא לנכות לו ניכוי מנהלי. לטענתו, הוא מופלה לעומת אסירים אחרים להם מנוכה חלק מתקופת המאסר, בניכוי מנהלי.

העותר הינו אסיר פלילי המרצה עונש של 7 שנות מאסר בגין עבירות מין. לטענתו, תאריך השחרור המלא הוא 29/6/16. האסיר מלין על ההוראה, לפיה אסיר שנשפט לתקופת מאסר עד 4 שנים ינוכו לו ימי מאסר בניכוי מנהלי לעומת מי שעונשו יותר מ- 4 שנים שאין מנכים לו.

בדיון הוסיפה וטענה ב"כ העותר כי טרם תיקון פקודת בתי הסוהר, האפשרות ליהנות מניכוי התקופה המנהלית ניתנה באופן שווה וגורף לכל האסירים, ללא קשר למשך תקופת המאסר. בתיקון שנעשה בסעיף 68 לפקודת בתי הסוהר, נערכה הבחנה בין אסירים שנדונו לעונש של עד 4 שנות מאסר, להם מנוכה תקופה מנהלית לבין אלה השפוטם לפרק זמן העולה על 4 שנים. האסיר טוען כי קביעה זו יוצרת אפליה לא מוצדקת בין האסירים השונים.

ב"כ העותר מסכימה כי אין מדובר בזכות קנויה שיש לאסיר ושנשללה ממנו. הטענה היא להעדר שוויוניות.

כתב התשובה :

העתירה מבקשת לתקוף חקיקה ראשית של הכנסת. העתירה כללית ביותר, איננה מנומקת די, אינה מציגה עילה להתערבות של בית המשפט. לעותר אין זכות קנויה להשתחרר שחרור מנהלי. כל תכליתו הינה הקלת הצפיפות בבתי הסוהר. התיקון אושר ע"י בית המשפט העליון.

דין :

נושא השחרור המנהלי מוסדר בפרק ב' סימן ט.1 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב - 1971, בסעיף 68.

סעיף 68א, מגדיר "אסיר" - לצורך שחרור מנהלי -

(1) אסיר שפוט לתקופת מאסר שאינה עולה על 4 שנים.

(2) אסיר שפוט לתקופת מאסר העולה על 4 שנים, שוועדת השחרורים החליטה לגביו שישוחרר על-תנאי מנשיאת יתרת תקופת מאסרו לפי סעיף 3,4 או 5 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001.

"קבוצת אסירים" - הינה קבוצת אסירים המאופיינת באורך המאסר שהוטל על מי שנכלל בה, כמפורט בתוספת הראשונה.

השחרור המנהלי תלוי ב"תפוסת האסירים" ו"תקן הכליאה" שהוא סך כל מקומות הכליאה בכלל בתי הסוהר. "תקן הכליאה" נקבע בצו, על ידי השר, מעת לעת באישור וועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לתקופה שלא תעלה על שנה.

מטרת השחרור המנהלי והצורך בו נובע משיקול מערכתי ולא משיקול פרטני של אסיר זה או אחר.

סעיף 68ג קובע כי אם עלתה תפוסת האסירים על תקן הכליאה, רשאי הנציב, לפי שיקול דעתו ובמועד שימצא לנכון, להורות שישוחררו טרם זמנם אסירים שיתרת מאסרם ביום מתן ההוראה (להלן: "היום הקובע") אינה עולה על יתרת המאסר המרבית שנקבעה בתוספת הראשונה לקבוצת האסירים שעמה נמנים אותם אסירים. התוספת הראשונה קובעת סדר עדיפויות ומדרג לשחרור מנהלי לפי תקופת המאסר של כל קבוצת אסירים.

חוקתיותו של סעיף 68א נדונה בבג"צ 2156/14 (כב' השופט ג'ובראן) דמיטרי בוגדיק נ' שב"ס. בפסק הדין נדונה גם שאלת מועד תחולתו של התיקון. בג"צ דחה את העתירה על הסף בהסתמכו על ההלכה שנפסקה ברע"ב 6943/13 אוחנה נ' מ"י, שם נפסק כי התיקון אינו פוגע בזכות מהותית הקנויה לאסיר.

שחרורו של אסיר טרם זמנו במסגרת שחרור מנהלי אינו מהווה זכות מהותית, אלא הנאה עקיפה ממחסור מערכתי נקודתי במקומות כליאה לאסירים. ממילא הסדר חוקי חדש המשנה את הסדרי השחרור המנהלי, אין בו משום פגיעה בזכויות. בעניין "אוחנה" נקבע גם כי התיקון (תיקון מס' 41), תחולתו הינה אקטיבית ולא רטרואקטיבית. לא כל השפעה של חוק חדש על אירועים קודמים היא בעלת תחולה רטרואקטיבית. חזקת אי הרטרואקטיביות אינה חלה מקום שתכלית החקיקה היא להסדיר מצב קיים ונמשך של נוהל השחרור המנהלי ולא קביעת סנקציות נוספות על מי שנשפטו לתקופת מאסר ארוכה יותר.

לאור האמור, אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, ז' סיוון תשע"ו, 13 יוני 2016, בהעדר הצדדים.

